

08/а31-1462/MP
22.11.2023

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

II сесія ІХ скликання

РІШЕННЯ

№ _____

проект

Про внесення змін до рішення Київської міської ради від 13.07.2023 № 6880/6921 «Про затвердження переліку об'єктів, що підлягають усуненню із публічного простору міста Києва»

gac

Відповідно до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про столицю України – місто-герой Київ», «Про охорону культурної спадщини», «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії», постанови Кабінету міністрів України від 8 вересня 2004 року № 1181 «Деякі питання спорудження (створення) пам'ятників і монументів», Порядку спорудження (створення) пам'ятників і монументів, затвердженого наказом державного комітету України з будівництва та архітектури Міністерства культури і мистецтва України від 30 листопада 2004 року та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 грудня 2004 року за № 1588/10187 з метою усунення із публічного простору міста Києва об'єктів, пов'язаних із комуністичним тоталітарним режимом, історією та культурою СРСР, російської федерації, які відображають радянські та російські історичні та пропагандистські наративи чи містять недостовірну історичну інформацію, враховуючи рішення Київської міської ради від 14 травня 2022 № 4587/4628 «Про організаційно-правові заходи щодо усунення пам'ятних об'єктів, пов'язаних з історією і культурою росії та СРСР, з публічного простору міста Києва» Київська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Внести до рішення Київської міської ради від 13 липня 2023 року № 6880/6921 «Про затвердження переліку об'єктів що підлягають усуненню із публічного простору міста Києва» такі зміни:

1.1. Доповнити додаток до рішення позиціями згідно з додатком, що додається.

2. Оприлюднити це рішення у встановленому законодавством України порядку.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань культури, туризму та суспільних комунікацій та постійну комісію Київської міської ради з питань підприємництва, промисловості та міського благоустрою.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

ПОДАННЯ:

Депутатка Київської міської ради

Ганна СТАРОСТЕНКО

Депутатка Київської міської ради

Вікторія МУХА

Депутат Київської міської ради

В. Прокопів

Депутатка Київської міської ради

Р. Ковалівська

Депутат Київської міської ради

Ярослав ФЕДОРЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Постійна комісія Київської міської ради
з питань культури, туризму та
суспільних комунікацій

Голова

Вікторія МУХА

Секретар

Володимир АНДРУСИШИН

Постійна комісія Київської міської ради
з питань підприємництва,
промисловості та міського благоустрою

Голова

Ваган ТОВМАСЯН

Секретар

Василь ПОПАТЕНКО

Начальник управління правового
забезпечення діяльності
Київської міської ради

Валентина ПОЛОЖИШНИК

by 04.12.2023 N 08/250-2059

ПОГОДЖЕНО:

Постійна комісія
Київської міської ради
з питань місцевого самоврядування
та зовнішніх зв'язків

Голова комісії

Юлія ЯРМОЛЕНКО

Секретар комісії

засвідчено

Олігар Ігор Хачевич
Ігор ХАЦЕВИЧ

Внесення змін у додаток до рішення Київської міської ради від 13.07.2023 № 6880/6921 «Про затвердження переліку об'єктів, що підлягають усуненню із публічного простору міста Києва»

70.	37 зображень «будьоновці» на будівлі (елементи оздоблення)	вул. Грушевського Михайла, 30/1 (Центральний будинок офіцерів ЗСУ)	Печерський	
71.	Алея дружби народів (меморіальна дошка на камені)	Гідропарк	Дніпровський	
72.	Алея слави перемоги радянського народу (меморіальна дошка)	просп. Маршала Рокоссовського, 5 (біля школи № 9)	Оболонський	
73.	Білокошу Дмитру (меморіальна дошка)	вул. Інститутська, 16	Печерський	
74.	В честь 60-річчя СРСР (меморіальна дошка)	просп. Повітрофлотський, 31 (на території КНУБА)	Солом'янський	
75.	Власову Василю (меморіальна дошка)	вул. Юрія Ілленка, 2/10	Шевченківський	
76.	Героям-червоногвардійцям 1918 р. (меморіальна дошка)	вул. Електриків, 2 (суднобудівний завод)	Подільський	
77.	Гудзенку Семену (меморіальна дошка)	вул. Тарасівська, 3а	Голосіївський	
78.	Великой Отечественной войне 1941-1945 гг. (меморіальна дошка)	просп. Василя Порики, 14 а	Подільський	
79.	Великой Отечественной войне 1941-1945 гг. (меморіальна дошка)	вул. Світлицького, 26 б	Подільський	
80.	Великой Отечественной войне	просп. Василя Порики, 11 в	Подільський	

	1941-1945 гг. (меморіальна дошка)			
81.	Інститут надтвердих матеріалів – дошка № 1 (меморіальна дошка)	вул. Автозаводська, 2	Оболонський	
82.	Інститут надтвердих матеріалів – дошка № 2 (меморіальна дошка)	вул. Автозаводська, 2	Оболонський	
83.	Інститут надтвердих матеріалів – дошка № 3 (меморіальна дошка)	вул. Автозаводська, 2	Оболонський	
84.	Інститут надтвердих матеріалів – дошка № 4 (меморіальна дошка)	вул. Автозаводська, 2	Оболонський	
85.	Інститут надтвердих матеріалів – дошка № 5 (меморіальна дошка)	вул. Автозаводська, 2	Оболонський	
86.	Корнійчуку Олександрю (меморіальна дошка)	вул. Шовковична, 10	Печерський	
87.	Кудряшову Володимиру (меморіальна дошка)	вул. Івана Миколайчука, 17 а	Дніпровський	
88.	Ломоносову Михайлу (меморіальна дошка)	вул. Григорія Сковороди, 2	Подільський	

89.	Операції «Анадир» на острові Куба (меморіальна дошка)	вул. Новокостянтинівська, 2	Подільський	
90.	Побігайло Костянтину (меморіальна дошка)	вул. Прорізна, 5/1-3	Шевченківський	
91.	Рилєєву Кіндрату (меморіальна дошка)	вул. Петропавлівська, 42/31	Подільський	
92.	Робочим арсенальцям повсталим 1917 року (меморіальна дошка)	вул. Князів Острозьких, 2	Печерський	
93.	Серпи з молотами і радянські зірки на фасаді (елементи оздоблення)	просп. Берестейський, 34 (НМУ ім. Богомольця)	Шевченківський	
94.	Хохловим Віктору і Олександрі (меморіальна дошка)	просп. Берестейський, 43	Солом'янський	
95.	Черняхівському Івану (анотаційна дошка)	просп. Повітрофлотський, 28	Солом'янський	
96.	Шпалікову Геннадію (меморіальна дошка)	бульв. Лесі Українки, 25	Печерський	
97.	Меморіальна дошка «Декабристам»	вул. Гусовського, 8/10	Печерський	
98.	Мозаїчне панно «Червоноармієць» (елемент оздоблення)	ст. м. «Палац Україна» (середній зал, за фальшстіною)	Голосіївський	
99.	Барельєфи з комуністичною символікою (елемент оздоблення)	ст. м. «Палац Україна» (I та II ст. колії, двері кабельних колекторів, за фальшстінами)	Голосіївський	
100.	Анотаційна дошка	пл. Галицька, 2	Шевченківський	

	просп. Перемоги (елемент оздоблення)			
101.	Боровиченко Марії (меморіальна дошка)	вул. Китаївська, 22	Голосіївський	
102.	Ватутіну Миколі (меморіальна дошка)	просп. Повітрофлотський, 9	Солом'янський	
103.	Власенку Іллі (меморіальна дошка)	вул. Лаврська, 4	Печерський	
104.	Гаркуші Миколі (меморіальна дошка)	вул. Велика Васильківська, 8	Шевченківський	
105.	Герасимову Івану (меморіальна дошка)	просп. Повітрофлотський, 8	Солом'янський	
		пров. Виноградний, 4	Печерський	
106.	Герб СРСР на щиті скульптури «Батьківщина- мати»	вул. Лаврська	Печерський	
107.	Зображення поєднання серпа та молота в арці будівлі Київської міської ради	вул. Хрещатик, 36	Шевченківський	
108.	Кроніку Олександрю (меморіальна дошка)	вул. Хрещатик, 15	Печерський	
109.	Кудряшову Володимиру (меморіальна дошка)	вул. Архітектора Кобелева, 1/5	Солом'янський	
110.	Кудряшову Володимиру (меморіальна дошка)	вул. Січеславська, 2-А	Солом'янський	
111.	Мельниченку Івану (меморіальна дошка)	вул. Мельниченка, 1	Святошинський	
112.	Молчанову Валерію (меморіальна дошка)	вул. Гоголівська, 31	Шевченківський	

113.	Момотенку Миколі (меморіальна дошка)	вул. Мечнікова, 16	Печерський	
114.	Оздоблення ст. м. «Майдан Незалежності» (елементи оздоблення)	ст. м. «Майдан Незалежності»	Шевченківський	
115.	Партизанському загону «Перемога або смерть» (меморіальна дошка)	вул. Іоанна Павла, II, 14/21	Печерський	
116.	Поєднання серпів і молотів над усіма вікнами будинку (елементи оздоблення)	пров. Георгіївський, 2/24а	Шевченківський	
117.	Покришкіну Олександрю (меморіальна дошка)	вул. Юрія Ілленка, 81а	Шевченківський	
		вул. Михайла Грушевського, 34 а	Печерський	
118.	Соколову Анатолію (меморіальна дошка)	вул. Архітектора Кобелева, 1/5	Солом'янський	
119.	Сологубу Віталію (меморіальна дошка)	вул. Шовковична, 8	Печерський	
120.	Шаркову Олексію (меморіальна дошка)	просп. Академіка Палладіна, 46/2	Святошинський	
121.	Якубовському Івану (меморіальна дошка)	просп. Повітрофлотський, 7	Солом'янський	
122.	Меморіальна дошка на танковому училищі	вул. Дегтярівська, 28	Шевченківський	
123.	Бронзовий знак «Декабристам» пам'ятний знак	вул. Михайла Грушевського, 14	Печерський	

124.	Пам'ятний знак воїнам-танкістам в часи Другої світової війни 1941-1945 рр.	вул. Генерала Наумова, 35 Б (ЗСШ № 230)	Святошинський	
123.	Пам'ятний знак танкістам-визволителям	вул. Північна, 8 (школа I-III ступенів № 170)	Оболонський	
124.	Гайдару Аркадію (елементи оздоблення)	вул. Януша Корчака, 60 (на території Національної бібліотеки України для дітей)	Шевченківський	вилучити зображення Аркадія Гайдара та замінити його зображенням іншої постаті, зберегти загальну художню стилістику об'єкту та збереженням стели, як невід'ємного елемента фасаду будівлі Національної бібліотеки України для дітей
125.	Голованьову Степану (меморіальна дошка)	вул. Мокра, 1	Солом'янський	змінити напис на меморіальній дошці з вилученням радянських наративів та акцентуванні уваги на участі людини у антинацистському підпіллі Києва у роки Другої світової війни
126.	Декоративні елементи дверей	вул. Хрещатик, 23	Печерський	вилучити зображення серпів і молотів
127.	Загиблим працівникам ДВРЗ (елементи оздоблення)	вул. Алматинська, 101	Дніпровський	вилучити макет ордену Вітчизняної війни та заміною російськомовного

				напису на пам'ятнику на україномовний
128.	Загиблому поселенню Передмостової Слобідки (елементи оздоблення)	Гідропарк	Дніпровський	Здійснити комплексну реставрацію пам'ятника з відновленням втрачених елементів та заміною пам'ятних написів з радянських на сучасні
129.	Маяковському Володимиру (елементи оздоблення)	вул. Януша Корчака, 60 (на території Національної бібліотеки України для дітей)	Шевченківський	вилучити зображення Володимира Маяковського та замінити його зображенням іншої постаті, зберегти загальну художню стилістику об'єкту та збереженням стели, як невід'ємного елемента фасаду будівлі Національної бібліотеки України для дітей
130.	Меморіал воїнам-річковикам (елементи оздоблення)	вул. Набережно-Лугова, 8 (суднобудівний завод)	Подільський	зберегти пам'ятник з внесенням змін у пам'ятний напис: 1) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»; 2) цифри «1941-1945» замінити на «1939-1945»
131.	Написи на честь радянських міст-героїв	парк Слави	Печерський	демонтувати усі написи на честь радянських міст-героїв. Написи із зазначенням «круглих дат»

				від часу перемоги над фашизмом у Європі – лишити
132.	Пушкіну Олександр (елементи оздоблення)	вул. Януша Корчака, 60 (на території Національної бібліотеки України для дітей)	Шевченківський	вилучити зображення Олександра Пушкіна та замінити його зображенням іншої постаті, зберегти загальну художню стилістику об'єкту
133.	Співробітникам заводу «Електроприлад» (елементи оздоблення)	вул. Глибочицька, 17	Шевченківський	зберегти пам'ятник з внесенням змін у пам'ятний напис: 1) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»; 2) цифри «1941-1945» замінити на «1939-1945». П'ятикутні зірки, відповідно до закону, не є символікою комуністичного режиму і не потребують демонтажу
134.	Стела загиблим Труханівцям (елементи оздоблення)	Труханів острів	Дніпровський	зберегти пам'ятник з внесенням змін у пам'ятний напис: 1) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»; 2) цифри «1941-1945» замінити на «1939-1945». П'ятикутні зірки, відповідно до закону, не є символікою

				комуністичного режиму і не потребують демонтажу
135.	Студентам аспірантам працівникам КНУ у ВВВ (елементи оздоблення)	Ботанічний сад ім. Фоміна	Шевченківський	зберегти пам'ятник з внесенням змін у пам'ятний напис:1) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»; 2)цифри «1941-1945» замінити на «1939-1945».
136.	Яремчуку Василю (меморіальна дошка)	просп. Валерія Лобановського, 148	Голосіївський	змінити напис на меморіальній дошці з вилученням радянських наративів та акцентуванні уваги на участі людини в українському радянському партизанському русі у роки Другої світової війни
137.	Батьоку Якову (меморіальна дошка)	вул. Вишгородська, 35	Подільський	змінити напис на меморіальній дошці з вилученням радянських наративів та акцентуванні уваги на участі людини у антинацистському підпіллі у роки Другої світової війни
138.	Випускникам Київських радянських шкіл (меморіальна дошка)	вул. Ярославів Вал, 40	Шевченківський	зберегти м/д з внесенням змін у напис:1) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»; 2)цифри «1941-

				1945» замінити на «1939-1945»; 3) уточнити інформацію про школи, які містились у цій будівлі
139.	Загиблим жителям Жулян у роки ВВВ (елементи оздоблення)	вул. Українських повстанців	Солом'янський	зберегти пам'ятник з вилученням макету ордену Вітчизняної війни
140.	Загиблим співробітникам медичного інституту (елементи оздоблення на пам'ятнику)	просп. Берестейський, 34	Шевченківський	зберегти пам'ятник з внесенням змін у напис: 1) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»; 2) цифри «1941-1945» замінити на «1939-1945»; 3) згадки про «німецько-фашистських загарбників» замінити на «нацистських загарбників»
141.	Захисникам Вітчизни до 60-річчя Перемоги (елементи оздоблення)	Деснянський парк	Деснянський	зберегти пам'ятник з вилученням макету ордену Перемоги та корекцією тексту відповідно до сучасних реалій
142.	Лескову Миколі (меморіальна дошка)	вул. Мала Житомирська, 20 а	Шевченківський	зберегти дошку з внесенням змін у напис: замінити згадку про «будинок» на «садибу», привести загальний текст у відповідність до сучасних реалій

143.	Пам'ятник захисникам та визволителям Києва (елементи оздоблення)	вул. Івана Миколайчука, 9 а	Дніпровський	зберегти пам'ятник з вилученням макету ордену Вітчизняної війни
144.	Пам'ятник Миколаєву на честь 1500-ліття Києва (елементи оздоблення)	вул. Миколи Матеюка, 15	Деснянський	зберегти пам'ятник з заміною російськомовних написів на українськомовні
145.	Пам'ятник визволителям міста Києва (елементи оздоблення)	вул. Академіка Єфремова, 8а	Святошинський	зберегти пам'ятник з вилученням макету ордену Вітчизняної війни та заміною напису «фашистської авіації» на «нацистської авіації»
146.	Студентам, викладачам, працівникам КНУ у ВВВ (елементи оздоблення)	вул. Володимирська, 60	Шевченківський	зберегти меморіальну дошку з внесенням змін у напис: 1) про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»; 2) цифри «1941-1945» замінити на «1939-1945»; 3) відкоригувати загальний текст відповідно до сучасних реалій
147.	Фонтан «Пам'ять у парку «Перемога» (елементи оздоблення)	вул. Князя Романа Мстиславича	Дніпровський	зберегти фонтан з внесенням змін у напис та загальну композицію: 1) згадки про «Велику Вітчизняну війну»

				замінити на «Другу світову війну»; 2)замінити дошки з художнім описом подій Другої Світової на дошки з сучасним викладом цих історичних подій
148.	Нестерову П. М. (меморіальна дошка)	вул. Князів Острозьких, 7 (5/2а)	Печерський	зберегти дошку з внесенням змін у напис: 1) згадку про «імперіалістичну війну» замінити на «Першу світову війну»; 2) забрати акцент на етнічному походженні Нестерова
149.	Елементи оздоблення (мозаїка) з радянською тематикою на фасаді гімназії № 136	вул. Ентузіастів, 29/3	Дніпровський	зберегти мозаїку з вилученням радянських пропагандистських елементів через використання художніх методів та прийомів (якщо буде знайдено рішення)

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту рішення Київської міської ради

«Про внесення змін до рішення Київської міської ради від 13.07.2023 № 6880/6921 «Про затвердження переліку об'єктів що підлягають усуненню із публічного простору міста Києва»

1. Опис проблем, для вирішення яких підготовлено проєкт рішення Київської ради, обґрунтування відповідності та достатності передбачених у проєкті рішення Київської ради механізмів і способів вирішення існуючих проблем, а також актуальності цих проблем для територіальної громади міста Києва

У зв'язку із численними воєнними злочинами російських військових, здійснених в ході нинішнього етапу російсько-української війни, в українському суспільстві справедливо загострилось сприйняття монументів та об'єктів топоніміки, які стосуються російської історії та культури. В Україні значно активізувалась дискусія щодо того, чи місце таким об'єктам в вітчизняному культурному просторі.

На виконання рішення Київської міської ради від 14.05.2022 № 4587/4628 «Про організаційно-правові заходи щодо усунення пам'ятних об'єктів, пов'язаних з історією і культурою росії та СРСР, з публічного простору міста Києва», розпорядженням Київського міського голови від 14.09.2022 № 508 (зі змінами) утворено міжвідомчу робочу групу з вивчення питань щодо усунення пам'ятних об'єктів, пов'язаних з історією і культурою росії та СРСР, з публічного простору міста Києва (далі – робоча група), до складу якої увійшли депутати Київської міської ради, представник Міністерства культури та інформаційної політики України (далі – МКПІ), представники структурних підрозділів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), профільних наукових інституцій.

За результатом роботи робочої групи було сформовано попередній перелік пам'ятних об'єктів пов'язаних з історією і культурою росії та СРСР, який включає: 297 пропозицій, з них: пам'ятники – 95; дошки (пам'ятні знаки, елементи оздоблення, тощо – 201, що рекомендується до усунення та/або переміщення до спеціально визначених місць зберігання таких об'єктів.

Опрацювавши висновки профільних інституцій щодо зазначених вище об'єктів членами робочої групи, було прийнято рішення щодо надання відповідних рекомендацій балансоутримувачам прибрати із публічного простору міста Києва 69 об'єкти, що відображені у додатку до рішення Київської міської ради від 13.07.2023 № 6880/6921 «Про затвердження переліку об'єктів що підлягають усуненню із публічного простору міста Києва».

З 27.07.2023 набув чинності Закон України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії», який визначає правові засади засудження російської імперської політики в Україні, заборони пропаганди її символіки та встановлює порядок ліквідації символіки російської імперської політики.

Відповідно до п. 6 частини 3 ст. 8 «Прикінцеві та перехідні положення» цього закону органам місцевого самоврядування, військовим адміністраціям

населеного пункту (населених пунктів), військово-цивільним адміністраціям населеного пункту (населених пунктів) доручено у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом у встановленому законодавством порядку здійснити демонтаж (перенесення) з публічного простору пам'ятників, пам'ятних знаків, присвячених особам, які обіймали керівні посади в органах влади і управління, політичних організаціях, партіях, збройних формуваннях Російського царства (Московського царства), Російської імперії, Російської республіки, Російської держави, Російської Соціалістичної Федеративної Радянської Республіки, Російської Радянської Федеративної Соціалістичної Республіки, Союзу Радянських Соціалістичних Республік, Російської Федерації, територіальних утворень, адміністративно-територіальних одиниць, у тому числі невизнаних, що створювалися під час реалізації російської імперської політики на окупованих, анексованих чи в інший спосіб зайнятих Російським царством (Московським царством), Російською імперією, Російською республікою, Російською державою, Російською Соціалістичною Федеративною Радянською Республікою, Російською Радянською Федеративною Соціалістичною Республікою, Союзом Радянських Соціалістичних Республік, Російською Федерацією територіях, і брали участь або сприяли реалізації російської імперської політики, публічно, у тому числі в медіа, у літературних та інших мистецьких творах, підтримували, глорифікували або виправдовували російську імперську політику, закликали до русифікації чи українофобії (крім зображень, пам'ятників, пам'ятних знаків, написів, присвячених особам, пов'язаним із захистом політичних, економічних, культурних прав Українського народу, розвитком української національної державності, науки, культури), працівникам радянських органів державної безпеки всіх рівнів, або які містять символіку російської імперської політики, демонтаж (вилучення) з публічного простору окремих елементів пам'ятників, пам'ятних знаків, що містять символіку російської імперської політики

На сьогодні у зв'язку з опрацюванням робочою групою висновків профільних інституцій щодо зазначених вище об'єктів членами робочої групи було прийнято рішення щодо надання відповідних рекомендацій балансоутримувачам прибрати із публічного простору міста Києва ще 56 об'єкти.

Крім того, визначено 26 об'єктів, на яких підлягають вилученню окремі елементи композиції, корекції тексту або окремих його частин.

У зв'язку з вищевикладеним, виникла необхідність доповнити додаток рішення Київської міської ради від 13.07.2023 № 6880/6921 «Про затвердження переліку об'єктів що підлягають усуненню із публічного простору міста Києва» новими об'єктами попередньо сформованого переліку пам'ятних об'єктів пов'язаних з історією і культурою росії та СРСР, та доповнити рішення об'єктами, на яких підлягають вилученню окремі елементи композиції, корекції тексту або окремих його частин.

2. Правове обґрунтування необхідності прийняття рішення Київради (із посиланням на конкретні положення нормативно-правових актів, на підставі й на виконання яких підготовлено проєкт рішення Київради)

Проект рішення розроблено відповідно до Конституції України, Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про столицю України – місто-герой Київ», «Про охорону культурної спадщини», «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії» постанови Кабінету Міністрів України від 08.09.2004 № 1181 «Деякі питання спорудження (створення) пам'ятників і монументів», Порядку спорудження (створення) пам'ятників і монументів, затвердженого наказом Державного комітету України з будівництва та архітектури Міністерства культури і мистецтва України від 30.11.2004 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.12.2004 за № 1588/10187, Регламенту Київської міської ради, затвердженого рішенням Київської міської ради від 04.11.2021 № 3135/3176.

3. Опис цілей і завдань, основних положень проекту рішення Київської ради, а також очікуваних соціально-економічних, правових та інших наслідків для територіальної громади міста Києва від прийняття запропонованого проекту рішення Київської ради

Ціллю прийняття цього рішення є необхідність у ефективному та невідкладному захисті культурного простору міста Києва, шляхом демонтажу (переміщення) пам'ятних об'єктів колоніальної спадщини пов'язаних з історією і культурою росії та СРСР, які відображають радянські та російські історичні та пропагандистські наративи чи містять недостовірну історичну інформацію, задля уникнення їх впливу на світогляд киян, гостей столиці та майбутніх поколінь.

Проектом рішення передбачається доповнення переліку пам'ятних об'єктів, пов'язаних з історією і культурою росії та СРСР, які відображають радянські та російські історичні та пропагандистські наративи чи містять недостовірну історичну інформацію, що підлягають усуненню із публічного простору міста Києва, 56 об'єктами.

Надати відповідні доручення Департаменту міського благоустрою виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) спільно з балансоутримувачами об'єктів та районними в місті Києві державними адміністраціями спрямовані на реалізацію цього проекту рішення.

Надати доручення Департаменту суспільних комунікацій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) забезпечити проведення інформаційної кампанії щодо виконання Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» на території міста Києва.

Також, проектом рішення передбачено покласти контроль за виконанням такого на постійну комісію Київської міської ради з питань культури, туризму та суспільних комунікацій та постійну комісію Київської міської ради з питань підприємництва, промисловості та міського благоустрою.

4. Інформація про те, чи стосується проєкт рішення прав і соціальної захищеності осіб з інвалідністю та який вплив матиме на життєдіяльність цієї категорії, а також за наявності зазначається позиція щодо проєкту рішення Уповноваженого Київської міської ради з прав осіб з інвалідністю та громадських об'єднань осіб з інвалідністю

Даний проєкт рішення прав і соціальної захищеності осіб з інвалідністю не стосується.

5. Прізвище або назва суб'єкта подання, прізвище, посада, контактні дані доповідача проєкту рішення Київради на пленарному засіданні та особи, відповідальної за супроводження проєкту рішення Київради

Суб'єкт подання проєкту рішення Київради – депутати Київської міської ради.

Доповідач на пленарному засіданні Київської міської ради- депутат Київської міської ради Ганна СТАРОСТЕНКО, 202-77-22.

6. Інформація про те, чи містить проєкт рішення інформацію з обмеженим доступом у розумінні статті 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації»

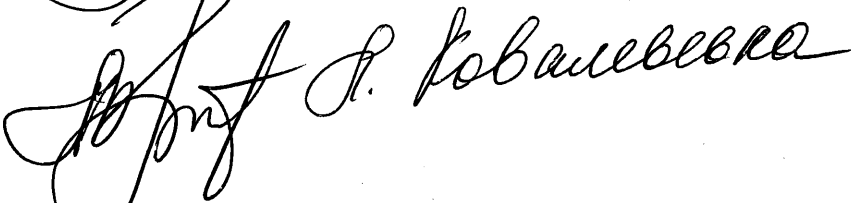
Проєкт рішення не містить інформації з обмеженим доступом.

Депутати Київської міської ради

Ганна СТАРОСТЕНКО

Вікторія МУХА

М. Прусаків

С. Ковалевська

Ярослав ФЕДОРЕНКО

Порівняльна таблиця

до проекту рішення Київської міської ради «Про внесення змін до рішення Київської міської ради від 13.07.2023 № 6880/6921 «Про затвердження переліку об'єктів, що підлягають усуненню із публічного простору міста Києва»

Чинна редакція					Запропонована редакція				
Перелік пам'ятних об'єктів, пов'язаних з історією і культурою Росії та СРСР, які відображають радянські та російські історичні та пропагандистські наративи чи містять недостовірну історичну інформацію, що підлягають усуненню із публічного простору міста Києва					Перелік пам'ятних об'єктів, пов'язаних з історією і культурою Росії та СРСР, які відображають радянські та російські історичні та пропагандистські наративи чи містять недостовірну історичну інформацію, що підлягають усуненню із публічного простору міста Києва				
№ з/п	Пам'ятник, пам'ятний знак	Адреса	Адміністративний район міста Києва	Обґрунтування	№ з/п	Пам'ятник, пам'ятний знак	Адреса	Адміністративний район міста Києва	Обґрунтування
1.	Обеліск «Місто-герой Київ»: зображення Володимира Леніна; зміна років «1941» на «1939», розміщених по обидві сторони обеліску; зірки на бічних сторонах; анотаційна дошка із зіркою російською мовою біля обеліску «Прспект Победы назван в ознаменованіе 40-летия победы советского народа в Великой Отечественной войне 1941-1945 гг.» <i>(зі збереженням художнього рішення, зокрема у шрифтах)</i>	площа Галицька	Шевченківський		1.	Обеліск «Місто-герой Київ»: зображення Володимира Леніна; зміна років «1941» на «1939», розміщених по обидві сторони обеліску; зірки на бічних сторонах; анотаційна дошка із зіркою російською мовою біля обеліску «Прспект Победы назван в ознаменованіе 40-летия победы советского народа в Великой Отечественной войне 1941-1945 гг.» <i>(зі збереженням художнього рішення, зокрема у шрифтах)</i>	площа Галицька	Шевченківський	
2.	Пам'ятник генералу Д. М. Карбишеву	вул. Копилівська, 36	Подільський		2.	Пам'ятник генералу Д. М. Карбишеву	вул. Копилівська, 36	Подільський	
3.	Пушкіну Олександрю	просп. Голосіївський (Національна бібліотека)	Голосіївський		3.	Пушкіну Олександрю	просп. Голосіївський (Національна бібліотека імені Вернадського)	Голосіївський	

		імені Вернадського)						
4.	Кадетам, суворовцям, военним лицейцям, которые погибли на поле битвы, умерли от ран и болезней и отдали душу свою за Веру и Отчизну	Солом'янська площа, 2	Солом'янський		4.	Кадетам, суворовцям, военным лицейцям, которые погибли на поле битвы, умерли от ран и болезней и отдали душу свою за Веру и Отчизну.	Солом'янська площа, 2	Солом'янський
5.	Корнєєву Георгію Іллічу	вул. Князів Острозьких, 45/1	Печерський		5.	Корнєєву Георгію Іллічу	вул. Князів Острозьких, 45/1	Печерський
6.	Бойку Петру Олександровичу	вул. Князів Острозьких, 45/1	Печерський		6.	Бойку Петру Олександровичу.	вул. Князів Острозьких, 45/1	Печерський
7.	Космодем'янській Зєї	вул. Гончара Олеся, 74-А	Шевченківський		7.	Космодем'янській Зєї	вул. Гончара Олеся, 74-А	Шевченківський
8.	Пушкіну Олександрю	вул. Кудрявська, 9 (колишній музей Пушкіна)	Шевченківський		8.	Пушкіну Олександрю	вул. Кудрявська, 9 (колишній музей Пушкіна)	Шевченківський
9.	Аллея памяти героев. Заложено комсомольцами, молодежью Днепровского района г. Киева	пр. Броварський, 16-А	Деснянський		9.	Аллея памяти героев. Заложено комсомольцами, молодежью Днепровского района г. Киева	пр. Броварський, 16-А	Деснянський
10.	Пам'ятник поету О. С. Пушкіну	просп. Берестейський, 40 (просп. Перемоги, 40)	Шевченківський		10.	Пам'ятник поету О. С. Пушкіну	просп. Берестейський, 40 (просп. Перемоги, 40)	Шевченківський
11.	Дошка Павлу Рибалку	вул. Богдана Гаврилишина, 24			11.	Дошка Павлу Рибалку	вул. Богдана Гаврилишина, 24	
12.	Пушкіну Олександрю	просп. Оболонський, 16 (бібліотека ім. О. Пушкіна)	Оболонський		12.	Пушкіну Олександрю	просп. Оболонський, 16 (бібліотека ім. О. Пушкіна)	Оболонський

13.	Пам'ятник бюст Пушкіну	О. С.	вул. Михайла Омеляновича- Павленка, 1	Печерський
14.	Погруддя О. С. Пушкіна		вул. В'ячеслава Чорновола, 37- А	Шевченківський
15.	Анотаційна дошка Михайлу Бурмистенку		вул. Козацька, 35-А	Голосіївський
16.	Анотаційна дошка Михайлу Бурмистенку		вул. Бурмистенка, 4	Голосіївський
17.	Дошка Івану Білодіду		вул. Грушевського Михайла, 4	Печерський
18.	Дошка Пилипу Жмаченку		вул. Десятинна, 13	Шевченківський
19.	Дошка Пилипу Жмаченку		пр. Берестейський, 52/2	Шевченківський
20.	Дошка Пилипу Жмаченку		вул. Князя Романа Мстиславича, 4	Дніпровський
21.	Дошка Пилипу Жмаченку		вул. Князя Романа Мстиславича, 18	Дніпровський
22.	Дошка Дмитру Карбишеву		вул. Копилівська, 36	Подільський
23.	Дошка Дмитру Карбишеву		вул. Едуарда Вільде, 5	Дніпровський
24.	Дошка Дмитру Карбишеву		вул. Ірини Бекешкіної, 12	Дніпровський
25.	Дошка Дмитру Карбишеву		вул. Ірини Бекешкіної, 22	Дніпровський

13.	Пам'ятник бюст Пушкіну	О. С.	вул. Михайла Омеляновича- Павленка, 1	Печерський
14.	Погруддя О. С. Пушкіна		вул. В'ячеслава Чорновола, 37-А	Шевченківський
15.	Анотаційна дошка Михайлу Бурмистенку		вул. Козацька, 35-А	Голосіївський
16.	Анотаційна дошка Михайлу Бурмистенку		вул. Бурмистенка, 4	Голосіївський
17.	Дошка Івану Білодіду		вул. Грушевського Михайла, 4	Печерський
18.	Дошка Пилипу Жмаченку		вул. Десятинна, 13	Шевченківський
19.	Дошка Пилипу Жмаченку		пр. Берестейський, 52/2	Шевченківський
20.	Дошка Пилипу Жмаченку		вул. Князя Романа Мстиславича, 4	Дніпровський
21.	Дошка Пилипу Жмаченку		вул. Князя Романа Мстиславича, 18	Дніпровський
22.	Дошка Дмитру Карбишеву		вул. Копилівська, 36	Подільський
23.	Дошка Дмитру Карбишеву		вул. Едуарда Вільде, 5	Дніпровський
24.	Дошка Дмитру Карбишеву		вул. Ірини Бекешкіної, 12	Дніпровський
25.	Дошка Дмитру Карбишеву		вул. Ірини Бекешкіної, 22	Дніпровський

26.	Дошка Андрію Кравченку	вул. Михайлівська, 9-А	Шевченківський	26.	Дошка Андрію Кравченку	вул. Михайлівська, 9-А	Шевченківський
27.	Дошка Сергію Вітте	вул. Лисенка Миколи, 6	Шевченківський	27.	Дошка Сергію Вітте	вул. Лисенка Миколи, 6	Шевченківський
28.	Пам'ятник генералу армії Ватутіну М. Ф.	вул. Грушевського Михайла (Маріїнський парк)	Печерський	28.	Пам'ятник генералу армії Ватутіну М. Ф.	вул. Грушевського Михайла (Маріїнський парк)	Печерський
29.	Пам'ятник Чкалову В. П.	вул. Гончара Олеся	Шевченківський	29.	Пам'ятник Чкалову В. П.	вул. Гончара Олеся	Шевченківський
30.	Дошка 40-річчя перемоги Радянської Армії в Сталінградській битві	просп. Івасюка Володимира, 3/12	Оболонський	30.	Дошка 40-річчя перемоги Радянської Армії в Сталінградській битві	просп. Івасюка Володимира, 3/12	Оболонський
31.	Дошка Миколі Гастелло	вул. Бусовогірська, 2/5	Печерський	31.	Дошка Миколі Гастелло	вул. Бусовогірська, 2/5	Печерський
32.	Дошка Миколі Гастелло	вул. Бусовогірська, 5	Печерський	32.	Дошка Миколі Гастелло	вул. Бусовогірська, 5	Печерський
33.	Дошка Борису Грекову	вул. Академіка Грекова, 1/6	Шевченківський	33.	Дошка Борису Грекову	вул. Академіка Грекова, 1/6	Шевченківський
34.	Дошка Саркісу Мартиросяну	вул. Берегового Сергія, 1/18	Солом'янський	34.	Дошка Саркісу Мартиросяну	вул. Берегового Сергія, 1/18	Солом'янський
35.	Дошка Миколі Матеюку	вул. Миколи Матеюка, 2	Деснянський	35.	Дошка Миколі Матеюку	вул. Миколи Матеюка, 2	Деснянський
36.	Дошка Михайлу Наумову	вул. Генерала Наумова, 35-6	Святошинський	36.	Дошка Михайлу Наумову	вул. Генерала Наумова, 35-6	Святошинський

37.	Дошка Григорію Онискевичу	вул. Григорія Онискевича, 1	Святошинський	37.	Дошка Григорію Онискевичу	вул. Григорія Онискевича, 1	Святошинський
38.	Дошка Івану Сергієнку	вул. Пластова, 1	Дніпровський	38.	Дошка Івану Сергієнку	вул. Пластова, 1	Дніпровський
39.	Дошка Василію Тупікову	вул. Мельника Андрія, 18/171	Солом'янський	39.	Дошка Василію Тупікову	вул. Мельника Андрія, 18/171	Солом'янський
40.	Дошка Юліусу Фучику	вул. Юліуса Фучика, 1/20	Солом'янський	40.	Дошка Юліусу Фучику	вул. Юліуса Фучика, 1/20	Солом'янський
41.	Дошка Олександрю Бестужеву	вул. Гамаліївська, 4/12	Подільський	41.	Дошка Олександрю Бестужеву	вул. Гамаліївська, 4/12	Подільський
42.	Меморіальна дошка Пушкіну Олександрю	вул. Михайла Грушевського	Печерський	42.	Меморіальна дошка Пушкіну Олександрю	вул. Михайла Грушевського	Печерський
43.	Дошка Льву Доватору	пров. Дубовий, 1/53	Голосіївський	43.	Дошка Льву Доватору	пров. Дубовий, 1/53	Голосіївський
44.	Дошка Віктору Жолудеву	вул. Олександра Махова, 6	Святошинський	44.	Дошка Віктору Жолудеву	вул. Олександра Махова, 6	Святошинський
45.	Дошка Михайлу Кирпоносу	вул. Всеволода Петріва, 18	Шевченківський	45.	Дошка Михайлу Кирпоносу	вул. Всеволода Петріва, 18	Шевченківський
46.	Дошка Олександрю Матросову	вул. Генерала Кульчицького, 2	Печерський	46.	Дошка Олександрю Матросову	вул. Генерала Кульчицького, 2	Печерський
47.	Дошка Михайлу Потапову	вул. Василя Доманицького, 1/5	Святошинський	47.	Дошка Михайлу Потапову	вул. Василя Доманицького, 1/5	Святошинський
48.	Дошка Савві Потехіну	вул. Виставкова, 2	Голосіївський	48.	Дошка Савві Потехіну	вул. Виставкова, 2	Голосіївський
49.	Дошка Феодорі Пушиній	вул. Пушиної Феодори, 30/32	Святошинський	49.	Дошка Феодорі Пушиній	вул. Пушиної Феодори, 30/32	Святошинський

50.	Дошка Олександр Радішеву	пров. Юрія Матушак, 3	Солом'янський	50.	Дошка Олександр Радішеву	пров. Юрія Матушак, 3	Солом'янський
51.	Дошка Сулейману Стальському	вул. Стальського Сулеймана, 12	Дніпровський	51.	Дошка Сулейману Стальському	вул. Стальського Сулеймана, 12	Дніпровський
52.	Дошка Степану Шутову	вул. Полковника Шутова, 1	Солом'янський	52.	Дошка Степану Шутову	вул. Полковника Шутова, 1	Солом'янський
53.	Анотаційна дошка Сім'ї Хохлових	вул. Гарета Джонса, 15	Шевченківський	53.	Анотаційна дошка Сім'ї Хохлових	вул. Гарета Джонса. 15	Шевченківський
54.	Анотаційна дошка Сім'ї Хохлових	вул. Гарета Джонса, 1/2	Шевченківський	54.	Анотаційна дошка Сім'ї Хохлових	вул. Гарета Джонса, 1/2	Шевченківський
55.	Дошка Миколі Кулакову	вул. Архітектора Кобелева, 1/5	Солом'янський	55.	Дошка Миколі Кулакову	вул. Архітектора Кобелева, 1/5	Солом'янський
56.	Дошка Ванді Василевській	вул. Садово- Ботанічна, 36	Печерський	56.	Дошка Ванді Василевській	вул. Садово- Ботанічна, 36	Печерський
57.	Композиція на честь Переяславської ради та монумент робітників у складі колишньої Арки Дружби народів	Хрещатий парк (Центральний парк культури і відпочинку міста Києва – за рішенням Київської міської ради від 14.05.2022 № 4585/4626 «Про найменування арки в місті Києві»)	Печерський	57.	Композиція на честь Переяславської ради та монумент робітників у складі колишньої Арки Дружби народів	Хрещатий парк (Центральний парк культури і відпочинку міста Києва – за рішенням Київської міської ради від 14.05.2022 № 4585/4626 «Про найменування арки в місті Києві»)	Печерський
58.	Заміна року «1941» на «1939» на вході до Меморіалу Вічної Слави (зі збереженням художнього рішення, зокрема у шрифтах)	площа Слави	Печерський	58.	Заміна року «1941» на «1939» на вході до Меморіалу Вічної Слави (зі збереженням художнього рішення, зокрема у шрифтах)	площа Слави	Печерський
59.	Георгіївська стрічка, емблеми Сухопутних військ СРСР.	просп. Оболонський	Оболонський	59.	Георгіївська стрічка, емблеми Сухопутних військ СРСР.	просп. Оболонський	Оболонський

	Військово-морського флоту СРСР, Військово-повітряних сил СРСР на станції метро «Героїв Дніпра» (зі збереженням загального художнього оформлення станції)					Військово-морського флоту СРСР, Військово-повітряних сил СРСР на станції метро «Героїв Дніпра» (зі збереженням загального художнього оформлення станції)				
60.	Зображення поєднання серпа та молота на мосту імені Є. О. Патона (зі збереженням художнього рішення, проведення конкурсу на встановлення нових елементів) – у комплексі ремонтно-реставраційних робіт, які будуть відбуватися на пам'ятці	Набережна Дніпра	Печерський			Зображення поєднання серпа та молота на мосту імені Є. О. Патона (зі збереженням художнього рішення, проведення конкурсу на встановлення нових елементів) – у комплексі ремонтно-реставраційних робіт, які будуть відбуватися на пам'ятці	Набережна Дніпра	Печерський		
61.	Учасникам січневого збройного повстання 1918 року	вул. Грушевського Михайла (Маріїнський парк)	Печерський			Учасникам січневого збройного повстання 1918 року	вул. Грушевського Михайла (Маріїнський парк)	Печерський		
62.	Дошка Павлу Рибалку	вул. Ростиславська, 10/8	Шевченківський			Дошка Павлу Рибалку	вул. Ростиславська, 10/8	Шевченківський		
63.	Дошка на будинку штабу округу на честь Маршала Радянського Союзу Г. Жукова. Дошка на честь Маршала Радянського Союзу А. Гречка, 1977 р.	Повітрофлотський проспект, 6				Дошка на будинку штабу округу на честь Маршала Радянського Союзу Г. Жукова. Дошка на честь Маршала Радянського Союзу А. Гречка, 1977 р.	Повітрофлотський проспект, 6			
64.	Пам'ятник героїчному екіпажу бронепоезда «Тарашанець», 1974	вул. Костянтина Заслонова (сквер між вул. Костянтина Заслонова і Ялтинською)				Пам'ятник героїчному екіпажу бронепоезда «Тарашанець», 1974	вул. Костянтина Заслонова (сквер між вул. Костянтина Заслонова і Ялтинською)			

65.	Пам'ятник Кирпоносу М.П., 1973 р.	вул. Всеволода Петріва (сквер)		
66.	Дошка Ленгніку Фрідріху Вільгельмовичу	просп. Берестейський, 39		
67.	Барельєфи більшовицьким вождям	метро «Вокзальна»		
68.	Пам'ятний знак видатному радянському письменнику М. Островському, 1978 р.	Повітрофлотський просп., 35 - адреса за рішенням		
69.	Пам'ятник військовому діячеві Щорсу М. О., 1954 р.	бульв. Тараса Шевченка		

65.	Пам'ятник Кирпоносу М.П., 1973 р.	вул. Всеволода Петріва (сквер)		
66.	Дошка Ленгніку Фрідріху Вільгельмовичу	просп. Берестейський, 39		
67.	Барельєфи більшовицьким вождям	метро «Вокзальна»		
68.	Пам'ятний знак видатному радянському письменнику М. Островському, 1978 р.	Повітрофлотський просп., 35 - адреса за рішенням		
69.	Пам'ятник військовому діячеві Щорсу М. О., 1954 р.	бульв. Тараса Шевченка		
70.	37 зображень «будьоновці» на будівлі (елементи оздоблення)	вул. Грушевського Михайла, 30/1 (Центральний будинок офіцерів ЗСУ)	Печерський	
71.	Алея дружби народів (меморіальна дошка на камені)	Гідропарк	Дніпровський	
72.	Алея слави перемоги радянського народу (меморіальна дошка)	просп. Маршала Рокоссовського, 5 (біля школи № 9)	Оболонський	
73.	Білокосу Дмитру (меморіальна дошка)	вул. Інститутська, 16	Печерський	
74.	В честь 60-річчя СРСР (меморіальна дошка)	просп. Повітрофлотський, 31 (на території КНУБА)	Солом'янський	
75.	Власову Василю (меморіальна дошка)	вул. Юрія Іллєнка, 2/10	Шевченківський	

		31 (на території КНУБА)		
75.	Власову Василю (меморіальна дошка)	вул. Юрія Ілленка, 2/10	Шевченківс ький	

78.	Великой Отечественной войне 1941-1945 гг. (меморіальна дошка)	просп. Василя Порика, 14 а	Подільськи й	
79.	Великой Отечественной войне 1941-1945 гг. (меморіальна дошка)	вул. Світлицького, 26 б	Подільськи. й	
80.	Великой Отечественной войне 1941-1945 гг. (меморіальна дошка)	просп. Василя Порика, 11 в	Подільськи й	
81.	Інститут надтвердих матеріалів – дошка № 1 (меморіальна дошка)	вул. Автозаводська, 2	Оболонськи й	
82.	Інститут надтвердих матеріалів – дошка № 2 (меморіальна дошка)	вул. Автозаводська, 2	Оболонськи й	
83.	Інститут надтвердих матеріалів – дошка № 3 (меморіальна дошка)	вул. Автозаводська, 2	Оболонськи й	
84.	Інститут надтвердих матеріалів – дошка № 4 (меморіальна дошка)	вул. Автозаводська, 2	Оболонськи й	
85.	Інститут надтвердих матеріалів – дошка № 5 (меморіальна дошка)	вул. Автозаводська, 2	Оболонськи й	
86.	Корнійчуку Олександрю (меморіальна дошка)	вул. Шовковична, 10	Печерський	

87.	Кудряшову Володимиру. (меморіальна дошка)	вул. Івана Миколайчука, 17 а	Дніпровськ ий	
88.	Ломоносову Михайлу (меморіальна дошка)	вул. Григорія Сковороди, 2	Подільськи й	
89.	Операції «Анадир» на острові Куба (меморіальна дошка)	вул. Новокосятинівськ а. 2	Подільськи й	
90.	Побігало Костянтину (меморіальна дошка)	вул. Прорізна, 5/1-3	Шевченківс ький	
91.	Рилесву Кіндрату (меморіальна дошка)	вул. Петропавлівська, 42/31	Подільськи й	
92.	Робочим арсенальцям повсталим 1917 року (меморіальна дошка)	вул. Князів Острозьких, 2	Печерський	
93.	Серпи з молотами і радянські зірки на фасаді (елементи оздоблення)	просп. Берестейський, 34 (НМУ ім. Богомольця)	Шевченківс ький	
94.	Хохловим Віктору і Олександрі (меморіальна дошка)	просп. Берестейський, 43	Солом'янськ ий	
95.	Черняхівському Івану (анотаційна дошка)	просп. Повітрофлотський, 28	Солом'янськ ий	
96.	Ціпалікову Геннадію (меморіальна дошка)	бульв. Лесі Українки, 25	Печерський	
97.	Меморіальна дошка «Декабристам»	вул. Гусовського, 8/10	Печерський	

	98.	Мозаїчне «Червоноармієць» (елемент оздоблення)	панно	ст. м. «Палац Україна» (середній зал. за фальшстіною)	Голосіївський	
	99.	Барельєфи з комуністичною символікою (елемент оздоблення)		ст. м. «Палац Україна» (I та II ст. колії, двері кабельних колекторів, за фальшстінами)	Голосіївський	
	100.	Анотаційна дошка просп. Перемоги (елемент оздоблення)		пл. Галицька, 2	Шевченківський	
	101.	Боровиченко Марії (меморіальна дошка)		вул. Китаївська, 22	Голосіївський	
	102.	Ватутіну Миколі (меморіальна дошка)		просп. Повітрофлотський, 9	Солом'янський	
	103.	Власенку Іллі (меморіальна дошка)		вул. Лаврська, 4	Печерський	
	104.	Гаркуші Миколі (меморіальна дошка)		вул. Велика Васильківська, 8	Шевченківський	
	105.	Герасимову Івану (меморіальна дошка)		просп. Повітрофлотський, 8	Солом'янський	
				пров. Виноградний, 4	Печерський	
	106.	Герб СРСР на щиті скульптури «Батьківщина-мати»		вул. Лаврська	Печерський	

	107.	Зображення поєднання серпа та молота в арці будівлі Київської міської ради	вул. Хрещатик, 36	Шевченківський	
	108.	Кроніку Олександрю (меморіальна дошка)	вул. Хрещатик, 15	Печерський	
	109.	Кудряшову Володимирю (меморіальна дошка)	вул. Архітектора Кобелева, 1/5	Солом'янський	
	110.	Кудряшову Володимирю (меморіальна дошка)	вул. Січеславська, 2-А	Солом'янський	
	111.	Мельниченку Івану (меморіальна дошка)	вул. Мельпиченка, 1	Святошинський	
	112.	Молчанову Валерію (меморіальна дошка)	вул. Гоголівська, 31	Шевченківський	
	113.	Момотенку Миколі (меморіальна дошка)	вул. Мечнікова, 16	Печерський	
	114.	Оздоблення ст. м. «Майдан Незалежності» (елементи оздоблення)	ст. м. «Майдан Незалежності»	Шевченківський	
	115.	Партизанському загону «Перемога або смерть» (меморіальна дошка)	вул. Іоанна Павла, II, 14/21	Печерський	
	116.	Поєднання серпів і молотів над усіма вікнами будинку (елементи оздоблення)	пров. Георгіївський, 2/24а	Шевченківський	
	117.	Покришкіну Олександрю (меморіальна дошка)	вул. Юрія Іллєнка, 81а	Шевченківський	

		вул. Михайла Грушевського, 34 а	Печерський	
118.	Соколову Анатолію (меморіальна дошка)	вул. Архітектора Кобелева, 1/5	Солом'янський	
119.	Сологубу Віталію (меморіальна дошка)	вул. Шовковична, 8	Печерський	
120.	Шаркову Олексію (меморіальна дошка)	просп. Академіка Палладіна, 46/2	Святошинський	
121.	Якубовському Івану (меморіальна дошка)	просп. Повітрофлотський, 7	Солом'янський	
122.	Меморіальна дошка на танковому училищі	вул. Дегтярівська, 28	Шевченківський	
123.	Бронзовий знак «Декабристам» пам'ятний знак	вул. Михайла Грушевського, 14	Печерський	
124.	Пам'ятний знак воїнам-танкістам в часи Другої світової війни 1941-1945 рр.	вул. Генерала Наумова, 35 Б (ЗСШ № 230)	Святошинський	
123.	Пам'ятний знак танкістам-визволителям	вул. Північна, 8 (школа I-III ступенів № 170)	Оболонський	

124.	Гайдари Аркадію (елементи оздоблення)	вул. Януша Корчака, 60 (на території Національної бібліотеки України для дітей)	Шевченківський	вилучити зображення Аркадія Гайдара та замінити його зображенням іншої постаті, зберегти загальну художню стилістику об'єкту та збереженням стели, як невід'ємного елемента фасаду будівлі Національної бібліотеки України для дітей
125.	Голованову Степану (меморіальна дошка)	вул. Мокра, 1	Солом'янський	змінити напис на меморіальній дошці з вилученням радянських наративів та акцентуванні уваги на участі людини у антинацистському підпіллі Києва у роки Другої світової війни
126.	Декоративні елементи дверей	вул. Хрещатик, 23	Печерський	вилучити зображення серпів і молотів
127.	Загиблим працівникам ДВРЗ (елементи оздоблення)	вул. Алматинська, 101	Дніпровський	вилучити макет ордену Вітчизняної війни та заміною російськомовного напису на

				пам'ятнику на україномовний
128.	Загиблому поселенню Передмостової Слобідки (елементи оздоблення)	Гідропарк	Дніпровський	Здійснити комплексну реставрацію пам'ятника з відновленням втрачених елементів та заміною пам'ятних написів з радянських на сучасні
129.	Маяковському Володимиру (елементи оздоблення)	вул. Януша Корчака, 60 (на території Національної бібліотеки України для дітей)	Шевченківський	вилучити зображення Володимира Маяковського та замінити його зображенням іншої постаті, зберегти загальну художню стилістику об'єкту та збереженням стели, як невід'ємного елементу фасаду будівлі Національної бібліотеки України для дітей
130.	Меморіал воїнам-річковикам (елементи оздоблення)	вул. Набережно-Лугова, 8 (суднобудівний завод)	Подільський	зберегти пам'ятник з внесенням змін у пам'ятний напис: 1) згадки про «Велику Вітчизняну війну»

				замінити на «Другу світову війну»; 2) цифри «1941-1945» замінити на «1939-1945»
131.	Написи на честь радянських міст-героїв	парк Слави	Печерський	демонтувати усі написи на честь радянських міст-героїв. Написи із зазначенням «круглих дат» від часу перемоги над фашизмом у Європі лишити
132.	Пушкіну Олександр (елементи оздоблення)	вул. Януша Корчака, 60 (на території Національної бібліотеки України для дітей)	Шевченківський	вилучити зображення Олександра Пушкіна та замінити його зображенням іншої постаті, зберегти загальну художню стилістику об'єкту
133.	Співробітникам заводу «Електроприлад» (елементи оздоблення)	вул. Глибочицька, 17	Шевченківський	зберегти пам'ятник з внесенням змін у пам'ятний напис: 1) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»; 2) цифри «1941-1945» замінити на «1939-1945». П'ятикутні

				зірки, відповідно до закону, не є символікою комуністичного режиму і не потребують демонтажу	
	134.	Стела загиблим Труханівцям (елементи оздоблення)	Труханів острів	Дніпровський	зберегти пам'ятник з внесенням змін у пам'ятний напис: 1) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»; 2) цифри «1941-1945» замінити на «1939-1945». П'ятикутні зірки, відповідно до закону, не є символікою комуністичного режиму і не потребують демонтажу
	135.	Студентам аспірантам працівникам КНУ у ВВВ (елементи оздоблення)	Ботанічний сад ім. Фоміна	Шевченківський	зберегти пам'ятник з внесенням змін у пам'ятний напис: 1) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»; 2) цифри «1941-1945» замінити на «1939-1945».

136.	Яремчуку Василю (меморіальна дошка)	просп. Валерія Лобановського, 148	Голосіївськ ий	змінити напис на меморіальній дошці з вилученням радянських наративів та акцентуванні уваги на участі людини в українському радянському партизанськом у русі у роки Другої світової війни
137.	Батьоку Якову (меморіальна дошка)	вул. Вишгородська, 35	Подільськи й	змінити напис на меморіальній дошці з вилученням радянських наративів та акцентуванні уваги на участі людини у антинацистськ ому підпіллі у роки Другої світової війни
138.	Випусникам Київських радянських шкіл (меморіальна дошка)	вул. Ярославів Вал, 40	Шевченківс ький	зберегти м/д з внесенням змін у напис: 1) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»; 2) цифри «1941- 1945» замінити на «1939- 1945»; 3) уточнити інформацію про школи, які

				містились у цій будівлі
139.	Загиблим жителям Жулян у роки ВВВ (елементи оздоблення)	вул. Українських повстанців	Солом'янський	зберегти пам'ятник з вилученням макету ордену Вітчизняної війни
140.	Загиблим співробітникам медичного інституту (елементи оздоблення на пам'ятнику)	просп. Берестейський, 34	Шевченківський	зберегти пам'ятник з внесенням змін у напис: 1) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»; 2) цифри «1941-1945» замінити на «1939-1945»; 3) згадки про «німецько-фашистських загарбників» замінити на «нацистських загарбників»
141.	Захисникам Вітчизни до 60-річчя Перемоги (елементи оздоблення)	Деснянський парк	Деснянський	зберегти пам'ятник з вилученням макету ордену Перемоги та корекцією тексту відповідно до сучасних реалій
142.	Лескову Миколі (меморіальна дошка)	вул. Мала Житомирська, 20 а	Шевченківський	зберегти дошку з внесенням змін у напис: замінити

				згадку про «будинок» на «садибу», привести загальний текст у відповідність до сучасних реалій
143.	Пам'ятник захисникам та визволителям Києва (елементи оздоблення)	вул. Івана Миколайчука, 9 а	Дніпровський	зберегти пам'ятник з вилученням макету ордену Вітчизняної війни
144.	Пам'ятник Миколаєву на честь 1500-ліття Києва (елементи оздоблення)	вул. Миколи Матеюка, 15	Деснянський	зберегти пам'ятник з заміною російськомовних написів на українськомовні
145.	Пам'ятник визволителям міста Києва (елементи оздоблення)	вул. Академіка Єфремова, 8а	Святошинський	зберегти пам'ятник з вилученням макету ордену Вітчизняної війни та заміною напису «фашистської авіації» на «нацистської авіації»
146.	Студентам, викладачам, працівникам КНУ у ВВВ (елементи оздоблення)	вул. Володимирська, 60	Шевченківський	зберегти меморіальну дошку з внесенням змін у напис: 1) про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову

				війну; 2)цифри «1941-1945» замінити на «1939-1945»; 3) відкоригувати загальний текст відповідно до сучасних реалій
147.	Фонтан «Пам'ять у парку «Перемога» (елементи оздоблення)	вул. Князя Романа Мстиславича	Дніпровськ ий	зберегти фонтан з внесенням змін у напис та загальну композицію:1) згадки про «Велику Вітчизняну війну» замінити на «Другу світову війну»; 2)замінити дошки з художнім описом подій Другої Світової на дошки з сучасним викладом цих історичних подій
148.	Нестерову П. М. (меморіальна дошка)	вул. Князів Острозьких, 7 (5/2а)	Печерський	зберегти дошку з внесенням змін у напис: 1) згадку про «імперіалістичну війну» замінити на «Першу світову війну», 2) забрати акцент на етнічному походженні Нестерова

	149.	Елементи оздоблення (мозаїка) з радянською тематикою на фасаді гімназії № 136	вул. Ентузіастів, 29/3	Дніпровськ ий	зберегти мозаїку з вилученням радянських пропагандистських елементів через використання художніх методів та прийомів (якщо буде знайдене рішення)
--	------	---	------------------------	------------------	---

Депутатка Київської міської ради

Депутатка Київської міської ради

Ганна СТАРОСТЕНКО

Вікторія МУХА

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

С Е К Р Е Т А Р І А Т

УПРАВЛІННЯ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДІЯЛЬНОСТІ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

01044, м. Київ, вул. Хрещатик, 36

тел.: (044) 202-70-19

07.12.2023 № 08/230-2059
на № _____ від _____

Голові постійної комісії Київської
міської ради з питань культури,
туризму та суспільних комунікацій
Вікторії МУСІ

Рекомендації

до проекту рішення Київської міської ради «Про внесення змін до рішення Київської міської ради від 13.07.2023 № 6880/6921 «Про затвердження переліку об'єктів, що підлягають усуненню із публічного простору міста Києва» від 22.11.2023 № 08/231-1462/ПР

Управління правового забезпечення діяльності Київської міської ради опрацювало проект рішення Київської міської ради «Про внесення змін до рішення Київської міської ради від 13.07.2023 № 6880/6921 «Про затвердження переліку об'єктів, що підлягають усуненню із публічного простору міста Києва» від 22.11.2023 № 08/231-1462/ПР (далі – проект рішення) та зазначає про таке.

1. З метою дотримання вимог нормопроєктуальної техніки пропонуємо:

- у преамбулі проекту рішення слова, цифри та символи «Порядку спорудження (створення) пам'ятників і монументів, затвердженого наказом державного комітету України з будівництва та архітектури Міністерства культури і мистецтва України від 30 листопада 2004 року та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 грудня 2004 року за № 1588/10187» замінити словами, цифрами та символами «Порядку спорудження (створення) пам'ятників і монументів, затвердженого наказом Державного комітету України з будівництва та архітектури, Міністерства культури і мистецтва України від 30 листопада 2004 року № 231/806 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 грудня 2004 року за № 1588/10187»;

- пункт 1 проекту рішення викласти у наступній редакції:

«1. Затвердити зміни до Переліку пам'ятних об'єктів, пов'язаних з історією і культурою Росії та СРСР, які відображають радянські та російські історичні та пропагандистські наративи чи містять недостовірну історичну інформацію, що підлягають усуненню із публічного простору міста Києва, затвердженого рішенням Київської міської ради від 13 липня 2023 року № 6880/6921, що додаються.»;

- підпункт 1.1. пункту 1 проєкту рішення вилучити;
- у додатку до проєкту рішення гриф «Додаток до рішення Київської міської ради від _____ № _____» викласти в такій редакції:

«ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Київської міської ради

від _____ № _____)»;

- назву додатку до проєкту рішення викласти у наступній редакції:

«Зміни до Переліку пам'ятних об'єктів, пов'язаних з історією і культурою Росії та СРСР, які відображають радянські та російські історичні та пропагандистські наративи чи містять недостовірну історичну інформацію, що підлягають усуненню із публічного простору міста Києва, затвердженого рішенням Київської міської ради від 13 липня 2023 року № 6880/6921».

2. Крім того, проєкт рішення потребує іншого техніко-юридичного доопрацювання.

Начальник управління

Валентина ПОЛОЖИШНИК